

Muuseumi saabus Lurichi jalajäljend

Eile pärastlõunal tekitas Väike-Maarja muuseumis elevust vallavanem Indrek Kesküla, kel oli majja sisenedes käes salapärane pruun pappkast. Vallajuhi pisikese pusimise järel koorus kastist paberite ja mullikile seest parema labajala kipsist jäljend.

EDGAR TAMMUS

MARGUS MARTIN
margus.martin@virumaateataja.ee

Üsna suurel jäljendil seisis kiri, mille põhjal võib järeldada, et tegemist on 20. sajandi algusest, 1904. aastast, pärineva maadluslegend Georg Lurichi labajala autentse koopiaga.

“Tundub olevat õige värk ja lisasin selle juba meie näitusele üles. Hetkel saab seda juba muuseumis vaadata,” kõneles Väike-Maarja muuseumi juhataja Edgar Tammus.

Tema sõnutsi on tegemist väidetavalt Amandus Adamsoni valmistatud Georg Lurichi jala kipsist jäljendiga. Tammus lisas, et uuele salapärasele eksponaadile märgitud valmistamise aasta langeb sobivalt kokku perioodiga, mil tuntud skulptor ja üks eesti rahvuslikule kunstile alusepanijaid Amandus Adamson niisuguseid kujusid valmistas.

“Sellised kujud tahtsid saada suurt mehe jalga. Võtame

kas- või näiteks sellesama skulptuuri “Tšempion”, mille ta tegi 1903. aastal. Eks Adamson valmistas neid kujusid ju veel, kus jalajäljel võis vaja minna. Millise kuju jaoks täpselt see tehti, ei ole kahjuks teada, aga väidetavalt pärineb jäljend samast ajast,” rääkis Tammus.

Ta pakkus, et tegemist võiks olla number 45 suuruse labajala jäljendiga.

“Ütleks, et ikka korralik maamehe jalg,” märkis Edgar Tammus. “Üsna jäme jalg ja varbad on ikka suuremad kui tavaliselt.”

Väike-Maarja muuseumi juhataja ütles, et ehkki lõpuni kindel olla ei saa, et tegemist on päriselt Lurichi jala järgi tehtud jäljendiga, on siiski alust sedamoodi arvata.

“Inimene, kes selle Väike-Maarja vallale müüs, oli seda näidanud ka mitmes muuseumis. Näiteks Kumus vastas kultuurikogu hoidja Juta Kivimäe talle, et tema arvates on ikka tõenäoliselt Amandus Adamsoni võetud Lurichi jalajäljend.

Kui kunstimuseumi spetsialistid on arvanud, et see on ikkagi sellise inimese tehtud, siis pole väga põhjust kahelda,” rääkis Tammus.

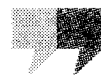
Omamoodi põnev oli Edgar Tammuse sõnutsi kipsist jalajäljendi leidmise lugu. Ootamatult avastuse tegi vallajuht Indrek Kesküla veebikeskkonnas osta.ee ringi tuulates.

Viimases oli ta parasjagu trükkunud otsingusse sisse nime Väike-Maarja, kui nägi, et

parasjagu oli pakkumisel huvitav asi – Georg Lurichi jala kipsjalg. “Müüjaga kontakti saanud, rääkis too talle, et oli ostnud jalajälje Tallinnast Nõmme turult ühelt naiselt, kelle nime ta kahjuks ei teadnud. Naine oli väitnud, et see kipsjalg seisis tema kamina peal viiskümmend aastat. Sellest võib järeldada, et millalgi 1960. aastatel see tema kätte siis sattus,” rääkis Tammus.

Kipsist jalajäljend, millel pole kunstilist väärtust, kuid mis on tore kultuurilooline ese, vahetas omanikku ja rändas Väike-Maarja vallavalitsuse kaudu kohalikkude muuseumisse umbes 30 euro eest.

“Meile on see oluline. Kui on tõesti tegu Lurichi jalajäljendiga, siis põhimõtteliselt võib seda võtta peaaegu nagu ühte reaalselt tükki maadluslegendist,” tähendas Edgar Tammus.

Ütleks, et ikka korralik maamehe jalg.

EDGAR TAMMUS
Väike-Maarja muuseumi juhataja